

Roskilde Kommune
Att. Bente Gjerulff

Adm. Adresse:

Vadsby Stræde 6
DK-2640 Hedehusene
Tlf.: +45 43 99 50 20
E-mail: tkm@solum.com
CVR-nr.: 25 69 02 30

10. juni 2020

Svar på supplerende partshøring af ændringer i forhold til påbud af 31. marts 2020.

Solum har i mail af den 13. maj 2020 modtaget vedhæftet brev om supplerende partshøring af ændringer i forhold til påbud af 31. marts 2020 med to vedhæftede bilag. Solums svarfrist er blevet rykket af Roskilde Kommune til 10. juni 2020 med baggrund i Solums anmodning af aktindsigt.

Helt overordnet bemærkes, at det er udokumenteret, ubegrundet og disproportionalt, når Roskilde Kommune lader et driftsuheld i sommeren 2019 føre til så omfattende og omkostningsudløsende vilkårsændringer.

Vi fastholder, at oplagskapaciteten af have- og parkoverskude følger vores nuværende godkendelse på 110.000 m³, som beskrevet i vores tidligere brev af den 17. april 2020.

Solum har vurderet de økonomiske konsekvenser for de forvarslede vilkår. Udgifterne er mange gang højere end kommunes estimerede økonomiske beløb. De forvarslede vilkår påfører Solum en meromkostning på 62 mio. kr. i etableringsåret og driftsudgifter for 9.850.000 kr./år. Vilkårene har en meget omfattende konsekvens for vores drift og økonomi, og vurderes af Horten som disproportionalt. Hortens Høringssvar er vedlagt som bilag 1.

Vi arbejder målrettet med optimering og effektiv drift og lugtreducerende tiltag. Vi har følgende fire lugtreducerende forslag, som bør være tilstrækkelige og proportionale – og vi mener, at det er disse vilkår, som kommunen kan forelægge udvalget til politisk beslutning:

1. Der gennemføres forsøg med aktiv beluftning. Hvis forsøget viser sig at have den forventede effekt, vil de kunne implementeres i dialog med kommunen.

Økonomi i forsøg: 65.000 kr.
Evt. etableringsomkostninger: 2.875 mio. kr.
Evt. driftsudgifter efterfølgende år: 250.000 kr./år

2. Lagringstiden reduceres. I nuværende godkendelse må neddelt have- og parkaffald ligge i 7 dage før oplægning. I dag er det ændret, således at neddelt haveaffald komposteres allerede efter 1 arbejdsdag. Neddelt have- og parkaffald som frakøres anlægget ligger max. 3 dage arbejdsdage. Dette kan lade sig gøre grundet ekstra indkøb af maskiner.

Yderligere reduceres opbevaringstiden for haveaffald indsamlet fra husstande med komprimatoraggregat fra 30 dage i perioden 1. maj – 1. september til kun 1 arbejdsdag året rundt, da dette affald ofte er det mest lugtende affald.

Etableringsomkostninger: 6.500.000 kr.
Driftsudgifter de efterfølgende år: 300.000 kr./år.

3. Forsøg med temperaturstyring. Vi laver forsøg med flere temperatursdybder end i nuværende godkendelse således, at målinger foretages 3 steder i hele trapezmilens højde fremfor kun 1. Vi vil anbefale, at temperatur og evt. iltmålinger fremadrettet måles en gang om ugen og i samme dybder.

Økonomi i forsøg: 64.000 kr.
Evt. etableringsomkostninger: 300.000 kr.
Driftsudgifter de efterfølgende år: 300.000 kr./år.

4. Ændring af procedure for vending af trapezmile. Fremover adskilles de forskellige milevendinger i trapezmilen fysisk, således at der skabes mere luft til kompostmaterialet. Samtidig foretages vendinger på kortere tid. Det kan lade sig gøre grundet ekstra indkøb af maskiner.

Etableringsomkostninger: 5.500.000 kr.
Driftsudgifter de efterfølgende år: 100.000 kr./år.

Det medfører etableringsinvesteringer for op til 15,304 mio. kr. og årlige driftsudgifter på 950.000 kr./år.

Det gør Solum for at udvise god vilje i forhold til krav, som Roskilde Kommune ikke har juridisk dækning for. Der er tale om massiv investering for et isoleret driftsuheld i sommer 2019. En investering som skaber gode løsninger for både os og de omkring boende borgere nu og i fremtiden.

Vores forslag er således, at det er disse fire punkter, om fremlægges til politisk beslutning.

Kontakt os

Vi står til rådighed, hvis der er spørgsmål m.v. Jeg kan kontaktes på mobil 27 22 29 39 og mailadressen cbsc@solum.com, og Tina Møller kan kontaktes på mobil 27 22 29 30 og mailadressen tkm@solum.com

Inden påbuddet forelægges Klima- og Miljøudvalget opfordrer vi som så ofte før til at forvaltningen inviterer os til et møde, hvor også jeres konsulent deltager, til en faglig drøftelse af lugtreducerende tiltag.

Med venlig hilsen

Christian Bøggild Smed Christensen

HØRINGSSVAR TIL SUPPLERENDE PARTSHØRING

VILKÅR OM LUGT I FORBINDELSE MED NY MILJØGODKENDELSE

Solum har bedt mig vurdere Roskilde Kommunes brev af 13. maj 2020 samt bilag 1 og 2.

Overordnet bemærkes, at det er udokumenteret, ubegrundet og disproportionalt, når Roskilde Kommune lader et driftsuheld i sommeren 2019 føre til så omfattende og omkostningsudløsende vilkårsændringer, som for en stor del ikke kan efterkommes.

Desuden afslører Roskilde Kommunes vilkårsændringer, at kommunen ikke har indsigt i, hvordan disse påvirker en produktionsvirksomhed som Solum, da vilkårsændringerne reelt indebærer, at Solum må indskrænke og på sigt flytte fra den nuværende placering.

1. BEMÆRKNINGER TIL DE ENKELTE VILKÅR

1.1 Vilkår 12a og 13a

Vilkåret om begrænsning af oplaget til maksimalt 90.000 m³ vil medføre en merudgift for Solum på 35 mio. kr. + løn- og driftsudgifter af pladsen de efterfølgende år på 7 mio. kr./år. Det er således et ekstremt omfattende og særdeles bekosteligt vilkår og ikke – som antaget af Roskilde Kommune – uden økonomiske konsekvenser for Solum.

En nedgang i oplaget fra de eksisterende 110.000 m³ til maksimalt 90.000 m³ har den sikre konsekvens, at Solum må finde alternative produktionslokaler. Dette medfører udgifter til miljøgodkendelse, anlæg, indkøb af maskiner og ansættelse af mandskab samt drift af to pladser på samme tid. Dette er nødvendigt, da der er tale om en tonnage på mere end 20.000 per år på den nye plads.

Alene investeringen heri vil være i størrelsesordenen 35 mio. kr., hvortil kommer en række løbende og meget fordyrende driftsvilkår.

Dette skal ses på baggrund af, at Solum ved opstarten af virksomheden fik tilladelse til et oplæg på 220.000 m³ til kompostering, hvilket løbende er blevet reduceret af Roskilde Kommune med store økonomiske tab for Solum til følge og senest reduceret til 110.000 m³ af Roskilde Kommune i gældende godkendelse af september 2017.

På den baggrund er dette vilkår ganske disproportionalt. Dette gælder særligt, når man sammenholder vilkårets begrænsede reduktion af lugt i forhold til, hvis oplaget fortsat var på de nuværende 110.000 m³.

1.2 **Vilkår 22a**

Som det fremgår af vilkår 33a om driftsjournalen, skal densiteten måles i bunden af milen. Dette er ikke praktisk muligt. Roskilde Kommune opfordres derfor til at fremsætte forslag til, hvordan dette i praksis kan udføres af Solum.

Herefter vil Solum have mulighed for at vurdere de økonomiske konsekvenser af vilkåret.

I dag foretages der prøver til densitetsmålinger i forbindelse med neddeling, hvilket foretages jævnt fordelt over dagens produktion, ligesom der foretages prøver til densitetsmåling ved vending og omstikning samtidigt med, at kompostmassen vendes.

Der synes ikke at være grundlag for, at dette vilkår fastsættes, da den eksisterende metode i tilstrækkelig grad sikrer densiteten.

1.3 **Vilkår 23a**

Vilkår 23a om temperaturmåling af milerne vil medføre en merudgift for Solum på 300.000 kr./år og er således et meget omfattende vilkår og ikke – som antaget af Roskilde Kommune – uden økonomiske konsekvenser for Solum.

Solum har selv foreslået, at målehyppigheden sættes op fra fire uger til at dække hele komposteringsperioden, som en ekstra frivillig ydelse og udgift for Solum. Desuagtet kræver Roskilde Kommune, at temperaturintervallet skal overholdes i hele perioden; altså en skærpelse af Solums vilkår, hvilket er en uacceptabel og usaglig fremgangsmåde.

Solum har erfaring med, at det ikke er temperaturer op til 75 grader, der er årsag til lugtgener i omgivelserne, hvilket skyldes Solums konkrete komposteringsmetode. Denne vurdering fastholdes, og der kan ikke stilles vilkår om en maksimal temperatur på 70 grader, når Solum hidtil har anvendt temperaturer op mod 75 grader, uden at det medfører lugtgener. Vilkåret har således ikke nogen virkning i forbindelse med at sikre formålet med vilkåret; at reducere lugtgener. Det er derfor ikke sagligt begrundet og skal bortfalde, da det er ulovligt.

Solums nuværende automatiske temperatursystem kan ikke anvendes til at måle i tre forskellige dybder. I dag måles der i én dybde, hvilket er tilstrækkeligt for at sikre temperaturen. Der synes ikke at være grundlag for, at dette vilkår fastsættes, da den eksisterende metode i tilstrækkelig grad sikrer den rigtige temperatur.

Som følge af vilkåret har Solum måttet udvikle et nyt system, der kan håndtere måling i tre dybder, og udgifter til mandetimer i forbindelse hermed, kalibrering og dokumentering løber op i 150.000 kr. pr. mile hvert år. Med to miles påfører det således Solum en årlig ekstraomkostning på 300.000 kr./år.

1.4 **Vilkår 26a**

Det skærpede vilkår 26a - der nu indeholder et krav om opbevaring af materiale i lukkede containere - vil medføre en ekstraudgift på 9.320.000 kr. Også her er der tale om et vilkår, som vil få enorme økonomiske konsekvenser for Solum og reelt føre til lukning af virksomheden.

Reduktionen af oplagskapaciteten fra 110.000 m³ til 90.000 m³ betyder bortkørsel af finstof svarende til 1.200.000 kr.

Dertil kommer, at Solum er kontraktligt forpligtet til at modtage materiale, og Solum kan derfor ikke stoppe tilførslen af materiale. Derfor er det nødvendigt at håndtere det, som det kommer ind. Det er i den forbindelse ikke driftsmæssigt muligt for Solum at opbevare materiale i containere.

Det virker derfor meningsløst at foretage beregningen af meromkostninger som følge af vilkåret, men for at illustrere konsekvenserne på en klar måde over for Roskilde Kommune er beregningen alligevel foretaget.

I højsæsonen – som det er nu – producerer Solum 400 tons finstof hver dag, hvilket skal køres væk. Denne mængde svarer til, hvad der kan være i 22 containere hver eneste dag. Dette vil medføre en investering, der kræver indkøb for 4.620.000 kr.

Containerne vil desuden fylde en betydelig del af pladsen, hvorfor Solum er nødt til at skaffe et ekstra befæstet areal på 3.500 m², hvilket Solum ikke råder over i dag. Udgiften til etablering heraf vil medføre en omkostning på 3,5 mio. kr. og løbende vedligehold på 150.00 kr./år

Igen er der tale om et vilkår, som er langt fra proportionelt og har enorme økonomiske og driftsmæssige konsekvenser.

1.5 **Vilkår 28a**

Vilkår 28a vedrørende milevending vil medføre en udgift på 5,5 mio. kr. og vedligehold svarende til 300.00 kr./år, hvortil kommer udgifter, der først kan beregnes, når Solum modtager svar fra Roskilde Kommune på nedenstående uafklarede spørgsmål.

Vilkåret vil begrænse den daglige drift af Solum væsentligt, da Solum ikke må foretage oplægning af miler eller harpering og sortering af kompost samtidigt. Der er ikke noget belæg for dette vilkår til at begrænse driften ved Solum, da oplæg af finstof og sortering af færdig kompost ikke lugter. Vilkåret er ikke sagligt og skal derfor udgå som ulovligt.

Årsagen til nuværende lugtgener for omgivelserne skyldes driftsproblemer i sommeren 2019, som Solum har et lille efterslæb på, hvilket fremgår af Solums handleplan. Når de sidste tiltag er endeligt tilvejebragt, er Solum tilbage i normal drift, hvor ovenstående ikke medfører lugtgener.

Det er derfor ikke proportionelt at fastsætte dette vilkår, som reelt vil være uden virkning. Den begrænsede mængde lugtgener, som eventuelt kan afhjælpes af vilkåret ind til da, gør ikke vilkåret proportionelt, heller ikke udgiftsmæssigt, fordi vilkåret vil virke for en meget begrænset periode.

Hvis Solum ikke må foretage oplægning af finstof på de dage, hvor Solum vender/omstikker, må Roskilde Kommune oplyse og belyse, hvordan Solum kan overholde vilkår 26a, når der skal komposteres.

Da dette ikke er belyst, kan Solum ikke beregne omkostningerne i forbindelse hermed.

Som nævnt er Solum kontraktligt forpligtet til at modtage have- og parkoverskud. En reduktion af driftstiden vil i den forbindelse betyde, at Solum skal indkøbe to ekstra grave-maskiner, hvilket medfører en omkostning på 5,5 mio. kr. og 300.000 kr./år i vedligehold.

Reduktionen i driftstiden er således ganske disproportional.

1.6 Vilkår 29a

Det forekommer ikke at være sagligt, når kommunen på den ene side anerkender, at øget viden, som Solum skaffer sig i form af forsøg med måling af ilt og temperatur i tre dybder, med og uden aktiv beluftning, er meget vigtig, samtidigt med at kommunen foregriber resultatet af disse målinger og udsteder påbudte vilkår baseret på forventede teoretiske resultater. Man skulle mene, at sådanne dramatiske tiltag kunne afvente resultaterne.

Vilkår 29a om krav til iltindhold i milerne på minimum 10 % vil medføre en merudgift for Solum på 306.000 kr. i etableringsåret og de fremadrettede år løn svarende til 250.000 kr./år til prøveudtagning.

1.7 Vilkår 31a

Vilkåret om etablering af ekstra biofilter på 20 cm over alle kompostmasser og ikke – som foreslået af Solum – alene på særligt lugtende materiale, vil påføre Solum en merudgift på 5.750.000 kr. i etableringsåret og hvert år en løbende udgift 550.000 kr. Roskilde Kommune har vurderet, at vilkåret ikke vil medføre ekstraomkostninger for Solum, hvilket altså ikke er korrekt.

Solum efterlever allerede de gældende vilkår om biofilter ved at bruge nyt materiale ved oplæg, og Solum har vurderet, at den øverste del af madrassen vil udgøre en passende struktur for de lugtomsættende mikroorganismer, når madrassen bliver vendt.

Hvis Solum skal anvende ekstra færdigkomposteret materiale både i opstart og ved vending, kræver det en helt anden logistik på Solums driftsplads, som vil medføre betydelige ekstraomkostninger.

Også dette vilkår må derfor anses som ganske disproportionalt og uden dokumentation eller begrundelse for, at det har den effekt, Roskilde Kommune ønsker.

1.8 **Vilkår 33a**

I vilkåret om driftsjournalen har Solum foreslået en omformulering af punkt a og b, da udgifterne til journalføring efter den nuværende formulering ikke står i forhold til værdien af kravet. Fastholdes den nuværende formulering, vil det medføre meromkostninger for punkt a og b på 100.000 kr. hvert år.

Omkostninger til de øvrige punkter er indeholdt ovenfor.

2. **GENERELLE BEMÆRKNINGER**

Solum ønsker fortsat en konstruktiv dialog med Roskilde Kommune om de varslede vilkår.

Når Roskilde Kommune har gennemgået dette høringssvar, må det stå klart for Roskilde Kommune, at de meget omfattende og indgribende varslede vilkår vil medføre væsentlige ændringer for driften af anlægget samt helt disproportional økonomiske konsekvenser for Solum.

Roskilde Kommune har alene imødekommet Solums bemærkninger af 17. april 2020 for så vidt angår de mest ubetydelige vilkår set i forhold til drift og økonomi. Roskilde Kommune har derimod uden begrundelse afvist, at vilkårene er disproportional, og har i øvrigt ikke dokumenteret, at Solums nuværende drift medfører "væsentlige lugtgener".

Hortens bemærkninger af 17. april 2020 fastholdes derfor i det hele. Roskilde Kommune har ikke grundlag for at konstatere, at tiltagene i udkast til handleplan af 11. december 2019, der er opdateret 4. februar 2020, vil medføre en overskridelse af Solums miljøgodkendelse.

Det bestrides, at Solums nuværende drift medfører "væsentlige lugtgener", da dette ikke er påvist af Roskilde Kommune. Uanset tidligere klager, kan Solum alene bedømmes ud fra den nuværende drift og de heraf følgende eventuelle lugtgener.

De varslede vilkår, der skal sikre, at Solum overholder miljøgodkendelsen, går langt ud over, hvad der er nødvendigt og rimeligt. Desuden vil mange af vilkårene slet ikke have en betydning for lugtgener fra Solum, hvorfor de allerede af den grund skal udgå.

Solum har arbejdet hårdt for at løse lugtgenerne fra sommeren 2019 og er nu tilbage til en velfungerende drift og følger handleplanen. Der kan derfor ikke lægges vægt på de lugtgener, som fandt sted i sommeren 2019. Når den endelige oprydning er færdig, er Solum tilbage til udgangspunktet som i de tidligere år.

Roskilde Kommune har anvendt Rambølls beregninger og vurderinger ukritisk, hvilket er ganske uheldigt, idet Solums komposteringsanlæg i den forbindelse behandles som et milekomposteringsanlæg, hvilket ikke er sammenligneligt med Solums anlæg og drift. Der er derfor ikke tale om sammenlignelige anlæg i forhold til lugtberegninger, hvorfor Roskilde Kommune ikke blindt kan lægge vægt herpå.

Roskilde Kommunes synes at holde fast i de tidligere lugtgener med de varslede vilkår. Vilkårene synes at have karakter af, at Roskilde Kommune ikke tager højde for, at der var tale om et driftsuheld i sommeren 2019, og at driften nu kører efter handleplanen. Vilkårene er hverken egnede eller nødvendige for at sikre, at Solum ikke skaber "væsentlige lugtgener", da sommerens problemer er meget tæt på at være løst.

Roskilde Kommune burde have støttet op om Solums omfattende arbejde med og investeringer i at få den normale drift op at køre efter sommerens nedbrud. I stedet vælger Roskilde Kommune at meddele påbud med en lang række meget omfattende vilkår, der vil få meget afgørende konsekvenser for Solums drift og økonomi, og som ikke afspejler de nuværende lugtgener.

Solum ønsker at finde en god løsning for både Solum og de omkringboende borgere, hvilket Roskilde Kommune indtil nu har kæmpet imod.

Udover de 10.989.000 kr., som Solum allerede har investeret i maskiner for at afhjælpe lugtgener siden sommeren 2019, investerer Solum ca. 500.000 kr./år til prøvetagningsstationer til brug for måling af ilt og temperaturer. Siden sommeren 2019 har Solum altså investeret et anseeligt beløb, men smertegrænsen for investeringer er ved at være nået.

Hvis Roskilde Kommunes varslede vilkår fastholdes, vil det medføre en udgift for Solum på 62.000.000 kr. i etableringsåret og driftsudgifter for 9.850.000 kr./år. Derudover afventes kommunens svar på vilkår 22a og 28 a for at belyse yderligere udgifter. Dette anseelige beløb viser med al tydelighed, at de varslede vilkår er ganske disproportionale – særligt i forhold til den effekt, som forvaltningen forfølger, da Solum næsten er i normal drift igen. Inden påbuddet bliver meddelt, vil Solum være i normal drift, og der vil ikke være "væsentlige lugtgener" eller lugt ud over vores nugældende vilkår.

Roskilde Kommune bør anse Solums oprydning, måleprogram og beluftningsforsøg som en omfattende investering i forhold til sommerens driftsudfordringer, som næsten er løst.

Som Solum hele tiden har givet udtryk for, ønsker Solum at bidrage til en konstruktiv dialog med Roskilde Kommune og de omkringboende naboer om forbedring af driften af anlægget og minimering af lugtgener fra produktionen.

Roskilde Kommune har vanskeliggjort dette og har tidligere ad flere omgange stillet flere og flere krav til Solum og begrænset Solums oplagsmængde. Roskilde Kommune har derved anvendt en "salamimetode" til løbende at vanskeliggøre driften trin for trin. På trods af at indskrænkningen af Solums eksisterende lovlige drift er sket løbende, er Roskilde Kommune ansvarlig for at begrænse Solums drift væsentligt. Roskilde Kommune er således allerede nu ansvarlig for at have påført Solum væsentlige udgifter i forbindelse med indskrænkning af driften. Der bør ikke pålægges Solum yderligere begrænsninger, da Solum efterlever den eksisterende miljøgodkendelse.

Miljøbeskyttelseslovens § 41 a, stk. 1, medfører derfor, at Roskilde Kommune ikke kan indskrænke Solums eksisterende lovlige drift i en periode på otte år, der gælder fra miljøgodkendelsen af 15. september 2017.

På den baggrund skal jeg fastholde, at de varslede vilkår skal bortfalde, *da* Solums drift er næsten normal igen og dermed ikke medfører "væsentlige lugtgener", *da* vilkårene – selv hvis der var væsentlige lugtgener – ville være ganske disproportionale set i forhold til miljøeffekten over for de dermed forbundne omkostningen, og *da* vilkårene ikke er egnede til at sikre mod eventuelle lugtgener.

Hvis der er spørgsmål, står undertegnede til rådighed.

Med venlig hilsen

Henriette Soja